

Lenkus „Facebook“ šaudyti siūlęs vyras „užsidirbo“ teistumą

[technologijos.lt /n/technologijos/it/S-35038/straipsnis/Lenkus-Facebook-saudyti-siules-vyras-uzsidirbo-teistuma](https://technologijos.lt/n/technologijos/it/S-35038/straipsnis/Lenkus-Facebook-saudyti-siules-vyras-uzsidirbo-teistuma)

Vilniečio Sauliaus Ž. bandymas „sutramdyti“ esą prieš lietuvius priešišškai nusiteikusius lenkus baigėsi baudžiamąja byla – visus be išimties Lietuvos kaimynus socialiniame tinkle „Facebook“ šaudyti pasiūlęs vyras ne tik „užsidirbo“ teistumą, bet ir privalės sumokėti beveik tūkstančio litų baudą.

Vilniaus miesto apylinkės teismas nusprendė, kad šiuo metu niekur nedirbantis šešių vaikų tėvas Saulius Ž. viešai kurstė smurtauti ir fiziškai susidoroti su asmenimis dėl jų tautybės ir kilmės.

Už tai vilniečiui teisėja Danutė Mickevičienė nusprendė skirti 10 MGL dydžio (1 300 Lt) baudą. Kadangi Saulius Ž. pripažino kaltę ir sutiko, jog baudžiamasis procesas būtų baigtas baudžiamuoju įsakymu, teismas jam skirtą baudą sumažino trečdaliu – nuteistasis privalės sumokėti 7 MGL dydžio (910 Lt) baudą.

Bylos duomenimis, dar praėjusių metų spalio 23-osios popietę Saulius Ž. socialinio tinklalapio „Facebook“ paskyroje komentuodamas nuotrauką dėl tariamo Lietuvos ir Lenkijos piliečių konflikto, paskelbė komentarą, kuriuo buvo kurstoma smurtauti ir susidoroti su asmenimis dėl jų tautybės ir kilmės.

„Šaudyt lenkus!!!!!! Visus!!!!!!“ – Sauliaus Ž. parašytą komentarą teismas pripažino nusikalstamu.

Ikiteisminis tyrimas šioje byloje buvo pradėtas pagal VšĮ Europos žmogaus teisių fondo pareiškimą.

Baudžiamojon atsakomybėn patrauktas vyras neneigė, kad rašė komentarą, tačiau teisinosi, jog tenorėjo išakyti savo nuomonę. Saulius Ž. negalėjo paaiškinti tikslų aplinkybių, kodėl parašė būtent tokį komentarą.

„Tiesiog gerai neatsimenu, bet gal todėl, kad tuo metu per žinias girdėjau daug įvairių komentarų iš lenkų tautybės žmonių, žeminančių lietuvius – esą dėl tokių susiklosčiusių santykių yra kalti tik lietuviai“, – sakė jis.

Saulius Ž. tikino, kad savo žodžių niekada nebūtų įvykdęs. „Neturiu jokie ginklo, tik išsakiau savo nuomonę, nors nesu nusiteikęs prieš lenkus ar prieš kitą kokią tautybę“, – vyras tikino, kad rašydamas komentarą nemanė, jog daro ką nors blogo ir kad dėl šių žodžių bus pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos ekspertai konstatavo, kad Sauliaus Ž. komentaru skatinama smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe, skiriama tautiniu (lenkų tautybės), gyvenamosios vietos (Vilniaus krašto teritorijos) pagrindu.

Tiesa, jie pažymėjo, kad nelabai realu, jog komentare nurodyti teiginiai gali būti įgyvendinti. „Autorius pasirenka tokį kalbėjimo būdą, kuris gali pasirodyti menkinamas, įžeidžiantis“, – nurodė ekspertai.

Bylą išnagrinėjęs teismas konstatavo, kad Sauliaus Ž. pasisakymas yra kategoriškas, tiesioginio pobūdžio ir nedviprasmiškas, todėl nekyla abejonių, jog jo autorius suvokė, kad tokio turinio viešo pobūdžio pareiškimas kursto susidoroti su lenkų tautybės asmenimis.

„Šio pobūdžio nusikaltimai laikomi baigtais nuo viešo atitinkamo pareiškimo ar raginimo paskelbimo, nepriklausomai nuo jo padarinių, t.y. nepaisant to, kokį poveikį jie turėjo adresatams, komentaras buvo paskelbtas per socialinį tinklalapį „Facebook“, t. y. viešai, visiems matomoje ir prieinamoje erdvėje“, – pabrėžė teisėja.

Pagal įstatymus už komentarus atsako jų autoriai

Ikiteisminius tyrimus dėl kurstymo prieš bet kokios tautos, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę atliekantys pareigūnai pabrėžia, kad už komentarus tiesiogiai ir individualiai atsako jų autoriai, kurie už šmeižikiškus, viešųjų ar privačių asmenų garbę ir orumą įžeidžiančius, tautinę ar kitokią neapykantą skatinančius teiginius gali būti patraukti baudžiamojon, administracinėn ar civilinėn atsakomybėn.

Ji gresia ir už smurto kurstymą, raginimus nuverstį teisėtą Lietuvos valdžią bei kitokius neteisėtus veiksmus.

Baudžiamojo kodekso 170 straipsnis numato, kad Tas, kas viešais pareiškimais žodžiu, raštu ar panaudodamas visuomenės informavimo priemonę tyčiojosi, niekino, skatino neapykantą ar kurstė diskriminuoti žmonių grupę ar jai priklausančią asmenį dėl lyties, seksualinės orientacijos, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Tas, kas viešai kurstė smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu dėl lyties, seksualinės orientacijos, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų arba finansavo ar kitaip materialiai rėmė tokią veiklą, gali būti baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

Gresia atsakomybė ir už įžeidinėjimus, ir už šmeižtą

Valstybė gina ir saugo asmens lygiateisiškumą bei sąžinės laisvę. Tokios bylos nėra privataus kaltinimo, todėl dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo į pareigūnus gali kreiptis ne tik tas asmuo, apie kurį yra komentaras, bet ir kiti asmenys.

Be to, gresia baudžiamoji atsakomybė ir už šmeižtą ar įžeidimą.

Viso rekomendacijų 5; perskaitymų 1474 ; rekomendacijų indeksas 0
